

Οι «πράσινες θέσεις εργασίας» είναι κατά βάση ένα κεϋνσιανό σχέδιο, κατά το οποίο το κράτος υποτίθεται ότι μας οδηγεί στην ευημερία ξοδεύοντας τα χρήματά μας

J.R. McLeod (Μετάφραση Nikos Maris)

Η θεωρία της κλιματικής αλλαγής λέει ότι ο πληθυσμός πρέπει να μειώσει δραστικά την κατανάλωσή του για να σωθεί το περιβάλλον, ενώ η κεϋνσιανή οικονομική σχολή λέει ότι η αύξηση της κατανάλωσης από την μάζα του πληθυσμού είναι ο ασφαλέστερος δρόμος για μια ευημερούσα οικονομία. Παρά την αντίφαση αυτή, οι πολιτικές ελίτ* της Δύσης προσυπογράφουν και τα δύο δόγματα.

Δεν μπορούν οι ελίτ να δουν πως είναι λογικά ανέφικτη μια πολιτική δράση που βασίζεται, τόσο στη θεωρία της κλιματικής αλλαγής, όσο και στα κεϋνσιανά οικονομικά; Ίσως όχι, ή ίσως υπάρχει μια κρυφή συνεκτικότητα στις ενέργειες των ελίτ, η οποία μπορεί να αποκαλυφθεί αν εξετάσουμε τα κίνητρα που διέπουν τις δύο αλληλο-αποκλειόμενες θεωρίες που προωθούν στον κόσμο.

Η πεμπτουσία των κεϋνσιανών οικονομικών είναι ότι «οι υφέσεις συμβαίνουν επειδή η συνολική ζήτηση έχει μειωθεί» (δηλαδή η επιθυμία των καταναλωτών είναι να ξοδεύουν λιγότερα) και, επομένως, ο μόνος τρόπος για να επιστρέψει η ανάπτυξη

είναι «η αύξηση της συνολικής ζήτησης». Εφ' όσον τα συναισθήματα των ιδιωτών θεωρούνται ότι προκαλούν τη μείωση της συνολικής ζήτησης, η μόνη δύναμη που μπορεί να επιφέρει την αύξησή της είναι οι κρατικές δαπάνες μέσω επιδοτήσεων, προγραμμάτων πρόνοιας, και βεβιασμένης δημιουργίας θέσεων εργασίας, που χρηματοδοτούνται από ελλειμματικές δαπάνες.

Σε αντίθεση με τα «παραδοσιακά», ή αλλιώς «αυστριακά» οικονομικά, οι κεϋνσιανοί αγνοούν έννοιες όπως η κεφαλαιακή διάρθρωση, η χρονική προτίμηση, και οι άστοχες επενδύσεις. Ο κρίσιμος παράγοντας είναι η ενίσχυση της βραχυπρόθεσμης δημόσιας κατανάλωσης, σύμφωνα με τον περίφημο αφορισμό του Keynes «μακροπρόθεσμα θα είμαστε όλοι νεκροί».

Με τα δικά του λόγια:

«Αν το Υπουργείο Οικονομικών γέμιζε παλιά μπουκάλια με χαρτονομίσματα, τα έθαβε σε κατάλληλο βάθος σε εγκαταλελειμμένα ανθρακωρυχεία, τα οποία στη συνέχεια γέμιζαν μέχρι την επιφάνεια με σκουπίδια της πόλης, και άφηνε στις ιδιωτικές επιχειρήσεις με βάση τις δοκιμασμένες αρχές του laissez-faire να ξεθάψουν ξανά τα χαρτονομίσματα [...] δεν θα χρειαζόταν να υπάρχει πλέον ανεργία και, με τη βοήθεια των επακόλουθων επιδράσεων, το πραγματικό εισόδημα της κοινότητας, καθώς και ο κεφαλαιουχικός της πλούτος, θα γινόταν πιθανώς πολύ μεγαλύτερος από ό,τι είναι στην πραγματικότητα. Θα ήταν, πράγματι, πιο λογικό να χτιστούν σπίτια και τα συναφή -αλλά αν υπάρχουν πολιτικές και πρακτικές δυσκολίες που εμποδίζουν κάτι τέτοιο, τα παραπάνω θα ήταν καλύτερα από το τίποτα».

Αντίθετα, το κύριο αίτημα του λόμπι της κλιματικής αλλαγής από πλευράς πολιτικής οικονομίας είναι να περιοριστεί βίαια η κατανάλωση του πληθυσμού, καθώς, κατά τη γνώμη τους, ο σημερινός τρόπος ζωής μας εξαντλεί τους πόρους της Γης και ρυπαίνει την ατμόσφαιρά της με απαράδεκτο ρυθμό. Ολοένα και περισσότερο πιστεύουν ότι το μέσο βιοτικό επίπεδο δεν δικαιολογεί κάποια ιδιαίτερη ανησυχία, καθώς θεωρούν ότι η ζωή μας βρίσκεται σε μεγαλύτερο κίνδυνο. Ένας από τους πιο τολμηρούς υποστηρικτές της προσπάθειας μείωσης της κατανάλωσης είναι ο συγγραφέας George Monbiot.

Με τα δικά του λόγια:

«Η μεταποίηση και η κατανάλωση είναι υπεύθυνες για το αξιοσημείωτο 57% της παραγωγής αερίων του θερμοκηπίου που προκαλείται από το Ηνωμένο Βασίλειο. Όπως είναι φυσικό, σχεδόν κανείς δεν θέλει να μιλήσει γι' αυτό, καθώς η μόνη ουσιαστική απάντηση είναι η μείωση του όγκου των πραγμάτων που καταναλώνουμε».

Βάλτε τα δύο επιχειρήματα δίπλα-δίπλα, και είναι προφανές ότι το ένα αποκλείει το άλλο. Από μόνες τους, οι θεωρίες της κλιματικής αλλαγής και των κεϋνσιανών οικονομικών μπορεί να φαίνονται λογικές, ωστόσο η επικρατούσα άποψη είναι ότι και οι δύο είναι σωστές και ότι και οι δύο, με κάποιο τρόπο, πρέπει να

εφαρμοστούν.

Για να αποδείξουμε ότι οι υπεύθυνοι για την πολιτική της Δύσης όντως ασπάζονται και τις δύο θεωρίες ταυτόχρονα, παραθέτουμε δύο δηλώσεις του βουλευτή Ρίτσι Τόρες.

Σχετικά με τα οικονομικά:

«Ο καλύτερος τρόπος για να τερματιστεί η φτώχεια στην Αμερική, για να τονωθεί η οικονομία, είναι να βάλουμε χρήματα στις τσέπες των ανθρώπων που έχουν ανάγκη, επειδή οι άνθρωποι σε περιοχές όπως η δική μου θα ξοδέψουν αυτά τα δολάρια σε τοπικό επίπεδο, γεγονός που θα δημιουργήσει εισόδημα όχι μόνο για τις επιχειρήσεις, αλλά και για τους εργαζόμενους που απασχολούνται σε αυτές τις επιχειρήσεις. Έτσι, δεν πρόκειται μόνο για κάτι ηθικό, αλλά και για κάτι καλό οικονομικά».

Σχετικά με την κλιματική αλλαγή:

«Η παγκόσμια κλιματική αλλαγή είναι η μεγαλύτερη απειλή για τον πλανήτη μας και τις μελλοντικές γενιές. Είναι καιρός να δράσουμε και να αντιστρέψουμε την πορεία μας. Μαζί με το κόμμα των Democrats καλούμε τον Πρόεδρο των ΗΠΑ να δώσει προτεραιότητα στην παγκόσμια κλιματική δικαιοσύνη».

Για ένα άλλο παράδειγμα, θυμηθείτε την κυβέρνηση του Ομπάμα. Ανήλθε στο αξίωμά του κατά τη διάρκεια μιας ύφεσης, και η αντίδρασή του ήταν να περάσει το μεγαλύτερο πακέτο μέτρων «τόνωσης» της οικονομίας στην ιστορία. Ωστόσο, ήταν επίσης ο πρώτος Πρόεδρος στην ιστορία που έθεσε ως προτεραιότητα την κλιματική αλλαγή και τη συνακόλουθη μείωση της κατανάλωσης που θεωρήθηκε αναγκαία. Αν η κλιματική αλλαγή και η κεϋνσιανή οικονομία δεν αναμειγνύονται, όπως το λάδι με το νερό, τότε γιατί ευθυγραμμίζονται μαζί στην ίδια, κυρίαρχη, ομόφωνη γνώμη;

Υπάρχουν άνθρωποι, μεταξύ άλλων στην κορυφή της πολιτικής ιεραρχίας, που πιστεύουν στην εφαρμογή, τόσο των οικονομικών της κλιματικής αλλαγής όσο και των κεϋνσιανών οικονομικών, και απλώς δεν έχουν σκεφτεί τη λογική ασυνέπεια μιας τέτοιας δράσης. Οι «Αυστριακοί» μελετητές κατανοούν ότι τα ξεκάθαρα σφάλματα στον τρόπο σκέψης μπορούν να επιμένουν για δεκαετίες, ακόμη και όταν η δημόσια πολιτική που βασίζεται στην εν λόγω σκέψη αποτυγχάνει να αποδώσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Στην πραγματικότητα, αυτό είναι πιο πιθανό να συμβεί στην πολιτική και γραφειοκρατική ελίτ, παρά στους απλούς ανθρώπους, δεδομένης της πρόσβασης της κυβέρνησης στο νομισματοκοπείο, της απομάκρυνσής της από τις πιέσεις του πραγματικού κόσμου και, κατά συνέπεια, της έλλειψης κοινής λογικής.

Ωστόσο, με τόσα πολλά μέλη των ελίτ να υποστηρίζουν μια φαινομενικά ξεκάθαρη εξ ορισμού αντίφαση, αξίζει να αναρωτηθούμε αν κάποιοι γνωρίζουν πολύ καλά τι κάνουν. Μια εξέταση των συμφερόντων και των κινήτρων τους υποδηλώνει ότι

αυτό συμβαίνει.

Η Λέσχη της Ρώμης, η οποία ξεκίνησε ένα μεγάλο μέρος της έρευνας και των δημόσιων μηνυμάτων γύρω από την υποτιθέμενα ανθρωπογενή κλιματική αλλαγή τη δεκαετία του 1970, είχε κάνει την ακόλουθη δήλωση:

«Αναζητώντας έναν κοινό εχθρό εναντίον του οποίου θα μπορούσαμε να ενωθούμε, καταλήξαμε στην ιδέα ότι η ρύπανση, η απειλή της υπερθέρμανσης του πλανήτη, η έλλειψη νερού, η πείνα και άλλα παρόμοια, θα μας ταίριαζαν. Στο σύνολό τους και στις αλληλεπιδράσεις τους, τα φαινόμενα αυτά συνιστούν πράγματι μια κοινή απειλή που πρέπει να αντιμετωπιστεί από όλους μαζί. Όμως, ορίζοντας αυτούς τους κινδύνους ως εχθρούς, πέφτουμε στην παγίδα [...] να συγχέουμε τα συμπτώματα με τις αιτίες. Όλοι αυτοί οι κίνδυνοι προκαλούνται από την ανθρώπινη παρέμβαση στις φυσικές διεργασίες, και μόνο μέσω αλλαγής στάσεων και συμπεριφορών μπορούν να ξεπεραστούν. Ο πραγματικός εχθρός λοιπόν είναι η ίδια η ανθρωπότητα».

Στο An Inconvenient Truth ο (σ.σ. αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Μπιλ Κλίντον) Αλ Γκορ είχε δηλώσει ότι το Μαϊάμι θα βρισκόταν κάτω από το νερό μέχρι το 2020, κι όμως, η λαχτάρα για ένα συγκεντρωτικό κράτος και έναν έντονο κεντρικό έλεγχο που αποδεικνύεται από το παραπάνω απόσπασμα, επιμένει.

Εκτός από τον κοινωνικό έλεγχο, η ελίτ επωφελείται διανέμοντας επιδοτήσεις στους φίλους της και καθιστώντας παράνομο ή απαγορευτικά ακριβό το να τους ανταγωνιστεί κανείς. Είναι παγκοσμίως αποδεκτό ότι οι «πράσινες» εταιρείες δεν θα είχαν ποτέ ξεκινήσει τη δεκαετία του 2000 χωρίς να στηριχθούν από τις κεντρικές κυβερνήσεις. Και με το κράτος, το λόμπι γύρω από το κλίμα, και τις «πράσινες» εταιρείες να αποτελούν συγκοινωνούντα δοχεία, η πορεία των χρημάτων δεν είναι ιδιαίτερα πολύπλοκη υπόθεση.

Για παράδειγμα, το ρεκόρ των 38 δισεκατομμυρίων δολαρίων της Γερμανίας σε «πράσινες» εταιρείες το 2020. Ή αυτό το άρθρο, το οποίο διαπίστωσε ότι τα περισσότερα οφέλη από τις επιδοτήσεις για την κλιματική αλλαγή πηγαίνουν στις μεγάλες τράπεζες. Οι τιμές ρεκόρ της βενζίνης είναι καλές για τους κατασκευαστές ηλεκτρικών αυτοκινήτων.

Το επιχείρημα ότι οι επιδοτήσεις για τα «ορυκτά καύσιμα» είναι μεγαλύτερες από εκείνες για τις «ανανεώσιμες πηγές ενέργειας» δεν είναι αληθές...

Χωρίς να εμβαθύνουμε στην επιστημονική ορθότητα οποιασδήποτε θεωρίας, η υποκρισία που επιδεικνύουν οι υποστηρικτές τους υπονομεύει δραστικά την αξιοπιστία κάθε μίας από αυτές τις θεωρίες, πέρα από τα προβλήματα με την συνολική τους συνοχή που συζητήθηκαν σε αυτό το άρθρο.

Ωστόσο, αν και η κλιματική αλλαγή και τα κεϋνσιανά οικονομικά αντιφάσκουν μεταξύ τους στη θεωρία, στην πράξη είναι συμβατά: και τα δύο σημαίνουν ότι οι γενναιόδωρες και αυθαίρετες επιδοτήσεις διανέμονται από την κεντρική πολιτική

εξουσία.

Πέρα από τις ιδιοτελείς βασικές της «αρχές», η ελίτ δεν πιστεύει σοβαρά σε κανένα δόγμα εκτός από το δικό της συμφέρον. Η δημόσια πολιτική είναι συχνά μια άσκηση επιλεκτικής ιδεολογίας -άλλοτε οι αρμόδιοι προβάλλουν την κλιματική αλλαγή, άλλοτε τα κεϋνσιανά οικονομικά. Ποτέ δεν γίνεται κάποια προσπάθεια πλήρους και σταθερής εφαρμογής οποιασδήποτε από τις δύο θεωρίες, αλλά αντιθέτως εναλλάσσονται ανάλογα με τις ανάγκες. Έτσι, τα αποτελέσματα στην πράξη από αυτές τις διαφορετικές θεωρίες είναι τα ίδια: πελατειακός «καπιταλισμός» (σ.σ. κορπορατισμός), αναποτελεσματικότητα, και γενική εξαθλίωση.

* Ο ορισμός της λέξης «ελίτ» εμπεριέχει το δεδομένο ότι μόνο ένας μικρός αριθμός ανθρώπων αποτελεί την ελίτ. Σχεδόν όλοι όμως είναι αποδέκτες αυτής της ατζέντας. Πρέπει να ενημερώσουμε τους ανθρώπους, να σπάσουμε το σύμπλεγμα των ενοχών των μέσων ενημέρωσης για την βιομηχανική δραστηριότητα, και να υπερασπιστούμε τα συμφέροντά μας.

Άρθρο του J.R. McLeod, που δημοσιεύτηκε στις 16 Αυγούστου 2022 από το Mises Institute. Απόδοση στα ελληνικά, Libertarian Corfu - Νίκος Μαρής. (Στην φωτογραφία ο John Maynard Keynes).

[Πηγή](#)